

SMILTENES NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģ. Nr.90009067337, Dārza iela 3, Smiltene, Smiltenes novads, LV-4729
tālr. 64774844, e-pasts pasts@smiltenesnovads.lv

LĒMUMS

Smiltenē

2024.gada 19.septembrī

Nr. 576

(protokols Nr. 11, 19.§.)

Par aprūtinājuma – ceļa servitūts – dzēšanu nekustamo īpašumu “Smukuļi” un “Tēvenēni-Smukuļi” zemes vienībās Launkalnes pagastā

Smiltenes novada pašvaldībā 2024.gada 14.jūnijā saņemts E. O., dzīvo "Smukuļi", Launkalnes pag., Smiltenes nov., LV-4718, iesniegums (reģ. Nr. SNP/24/2.37/3218), kurā lūgts lemt par nekustamo īpašumu “Smukuļi” un “Tēvenēni Smukuļi” Launkalnes pagastā zemesgrāmatas nodalījumos reģistrēto ceļa servitūtu atzīmju dzēšanu atbilstoši Zemes pārvaldības likuma 8. panta sestajai daļai.

Nekustamā īpašuma lietu komisija 2024.gada 6.septembrī pieņēma lēmumu Nr. 385, “Par aprūtinājuma – ceļa servitūts – dzēšanu nekustamo īpašumu “Smukuļi” un “Tēvenēni-Smukuļi” zemes vienībās Launkalnes pagastā”, kurā norādīts, ka izvērtējot saņemto iesniegumu un pašvaldības rīcībā esošo informāciju”, konstatēts:

Nekustamai īpašums “Tēvenēni Smukuļi”, kadastra numurs 9470 014 0020, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 9470 014 0020 un ēkām, ir ierakstīts Vidzemes rajona tiesas Launkalnes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. 623, īpašnieks E. O. Iepriekš minētās zemesgrāmatas nodalījuma III.daļas 1.iedaļā ir ierakstīta 1.1. atzīme – ceļa servitūts (bez parametriem). Zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 9470 014 0020 plānā reģistrēts aprūtinājums -servitūta ceļš - 0,5 km.

Nekustamai īpašums “Smukuļi”, kadastra numurs 9470 014 0009, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 9470 014 0009, ir ierakstīts Vidzemes rajona tiesas Launkalnes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. 104, īpašnieks E. O. Iepriekš minētās zemesgrāmatas nodalījuma III.daļas 1.iedaļā ir ierakstītas atzīmes 1.1. atzīme – ceļa servitūts (bez parametriem) un 1.2. atzīme – ceļa servitūts (bez parametriem). Zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 9470 014 0009 plānā reģistrēts aprūtinājumi: 1. servitūta ceļš - 1,25 km, un 2. servitūta ceļš – 0,1 km.

Uz zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem 9470 014 0009 un 9470 014 0020 atrodas Smiltenes novada pašvaldībai piederošas inženierbūves – “Ceļš Ruņģi – Smukuļi”, kadastra apzīmējums 9470 014 0142 001, posmi. Ceļš reģistrēts Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā pamatojoties uz Zemes pārvaldības likuma 8.pantu, kas nosaka pašvaldībai piederošu ceļu posmu, kas atrodas uz zemes, kura ierakstīta zemesgrāmatā uz privātpersonas vārda, izmantošanas kārtību.

Zemes pārvaldības likuma 8.panta:

- otrā daļā noteikts: *Ja šā panta pirmajā daļā minētais autoceļš reģistrēts pašvaldības ceļu un ielu reģistrā un ir vienota pašvaldības ceļu tīkla sastāvdaļa, tas ir koplietošanas ceļš vai iela. Koplietošanas ceļš vai iela ir patstāvīgs nekustamā īpašuma objekts, kas pieder pašvaldībai un rada īpašuma aprūtinājumu zemes vienībai, uz kuras tas atrodas.*

- sestā daļā noteikts: *Šā panta otrajā daļā minētais aprūtinājums šā panta trešajā daļā noteiktajā apjomā var būt par pamatu zemes reformas laikā ar kompetentās institūcijas lēmumu noteiktā ceļa servitūta vai cita līdzvērtīga aprūtinājuma dzēšanai.*

Ņemot vērā Zemes pārvaldības likuma 8.panta otrās daļas un sestās daļas nosacījumus, secināms, ka zemes reformas laikā ar kompetentās institūcijas lēmumu noteiktā ceļa servitūta

līdzvērtīga apgrūtinājuma dzēšana iespējama, ja tiek reģistrēts jauns apgrūtinājums – inženierbūve -pašvaldības ceļš.

Latvijas Republikas Senāta Departamentu priekšsēdētāji savā 2021.gada 5.jūlija sēdē pieņēma lēmumu Nr. 5-14/3-2021, kurā norādīja, ka gadījumā, ja gadījumā runa ir par Civillikumā neparedzētiem, sevišķiem īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumiem (apgrūtinājumiem), kas noteikti uz likuma „Par zemes privatizāciju lauku apvidos” 22.panta kārtībā pieņemta Valsts zemes dienesta lēmuma (administratīvā akta) pamata un kas ierakstīti zemesgrāmatā atzīmju veidā, nosakot abstraktu pagaidu rakstura tiesību aprobežojumu par labu nenoteiktām personām vai īpašumiem, tie ir dzēšami, vispirms vēršoties zemesgrāmatā ar nostiprinājuma lūgumu, kam pievienots attiecīgās valsts vai pašvaldības institūcijas dokuments par ceļa servitūta tiesības dzēšanu un attiecīgs servitūta teritorijas grafiskais attēlojums.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2012.gada 10.aprīļa noteikumu Nr.263 “Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi” 112.2.apakšpunktu nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumus, izņemot šo noteikumu 111.punktā minēto, Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā dzēš, ja iesniegts valsts vai pašvaldības institūcijas dokuments par nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājuma dzēšanu.

Atbilstoši jaunākajām tiesu prakses atziņām, proti, Latvijas Republikas Senāta Civillietu departamenta, turpmāk – Senāts, 2022. gada 22. decembra spriedums, lieta Nr. C73532619, SKC-131/2022, turpmāk – Spriedums, Senāts izskatījis analogisku strīdus situāciju, t.i. Spriedums ir par atzīmes veidā izteiktiem servitūtiem. Kā norādījis Senāts, Ceļa servitūta atzīme dod tā nekustamā īpašuma īpašniekam, kura īpašumam par labu nostiprināts tiesību nodrošinājums, nogaidu tiesību uz servitūta ierakstīšanu zemesgrāmatā. Tātad minētās tiesības īstenošana ir atkarīga no tā nekustamā īpašuma īpašnieka, kura īpašumam par labu atzīme ierakstīta, aktīvas rīcības, lūdzot nostiprināt servitūtu zemesgrāmatā. Saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās” 11. panta otro teikumu atzīme aizstājama ar ierakstu, ja zemes īpašnieks iesniedz nostiprinājuma lūgumu. Tiesiskās noteiktības nodrošināšanas nolūkā atzīmes par ceļa servitūta tiesības nodrošinājumu saglabāšana tās pagaidu rakstura dēļ nav attaisnojama tad, ja tiesīgais nekustamā īpašuma īpašnieks saprātīgā termiņā neveic aktīvas darbības atzīmes aizstāšanai ar ierakstu.

Pašvaldība akcentē, ka tai nav tiesību noteikt “nogaidu tiesības” termiņu, kas ir izlietojams “saprātīgā termiņā” neatkarīgi no Pašvaldības gribas, pieņemot lēmumu dzēst atzīmi, netiktu ievērots tiesiskums, jo Pašvaldības funkcija nav “nogaidu tiesības” termiņa noteikšana, turklāt, rīkojoties pretēji, būtu saskatāma Pašvaldības ieinteresētība, apmierinot personas lūgumu, neievērojot citu personu tiesības, kas nekādā mērā nav pieļaujami.

Izvērtējot iespēju dzēst atzīmi ceļa servitūts zemes vienībā ar kadastra apzīmējumiem 9470 014 0009 daļā, uz kuras neatrodas pašvaldībai piederoša inženierbūve, konstatēts: servitūta ceļš nodrošina piekļuvi zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem 9470 014 0067, 9470 014 0006, 9470 014 0070, 9470 014 0043, 9470 014 0025 Launkalnes pagastā, kā arī zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem 4248 002 0049, 4248 002 0025 Drustu pagastā, un vēl citām neminētām zemes vienībām. Ceļa vieta dabā ir identificējama, kas liecina par ceļu lietošanu. Secināms, ka atzīmes par ceļa servitūtu dzēšana nav atbalstāma, neinformējot par to šajā rindkopā minēto zemes vienību īpašniekus. 2024.gada 15.jūlijā pašvaldība nosūtīja šajā rindkopā minēto zemes vienību īpašniekiem informatīvas vēstules. Uz nosūtītām ir saņemtas divas rakstiskas atbildes un divas mutiskas informācijas, kurās informēts ka šajā lēmumā minētie ceļi tiek izmantoti kā vienīgā piekļuves iespēja.

Ņemot vērā iepriekšminēto, secināms, ka atzīmes ceļa servitūts dzēšama atbalstāma uz zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem 9470 014 0009 un 9470 014 0020, kur atrodas Smiltenes novada pašvaldībai piederošas inženierbūves – “Ceļš Ruņģi – Smukuļi”, kadastra apzīmējums 9470 014 0142 001, posmi.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Smiltenes novada pašvaldības Nekustamā īpašuma lietu komisijas 06.09.2024. lēmumu Nr. 385, domes Finanšu un attīstības jautājumu pastāvīgās komitejas 2024. gada 12. septembra atzinumu (protokols Nr. 10), pamatojoties uz Pašvaldību likuma 10. panta pirmās daļas 21. punktu, Ministru kabineta 2012.gada 10.aprīļa noteikumu Nr.263 “Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi”

112.2.apakšpunktu, atklāti balsojot ar 12 balsīm "Par" (Ainārs Mežulis, Andris Abrāmovs, Astrīda Harju, Edgars Avotiņš, Elgars Felcis, Gita Mūrniece, Iluta Apine, Inga Ērgle, Māris Zālītis, Mārtiņš Vīgants, Otārs Putrālis, Toms Markss), "Pret" – nav, "Atturas" – nav, Smiltenes novada pašvaldības dome

NOLEMJ:

1. Piekrist, ka nekustamā īpašuma "Tēvenēni Smukuļi", Launkalnes pagastā, Smiltenes novadā, kadastra numurs 9470 014 0020, īpašnieks E. O. normatīvos aktos noteiktā kārtībā dzēš Vidzemes rajona tiesas Launkalnes pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr. 623, III. daļas 1.iedaļā zemes reformas laikā ierakstīto atzīmi "1.1. Atzīme - ceļa servitūts. Pamats: 1999. gada 7. maija Valsts zemes dienesta lēmums nr.9-152. Pielikums Nr. 1.
2. Piekrist, ka nekustamā īpašuma "Smukuļi", Launkalnes pagastā, Smiltenes novadā, kadastra numurs 9470 014 0009, īpašnieks E. O. normatīvos aktos noteiktā kārtībā dzēš Vidzemes rajona tiesas Launkalnes pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr. 104, III. daļas 1.iedaļā zemes reformas laikā ierakstīto atzīmi "1.2. Atzīme - ceļa servitūts (0.1 km saskaņā ar zemes robežu plānu). Pielikums Nr. 2.
3. Nepiekrīst, ka nekustamā īpašuma "Smukuļi", Launkalnes pagastā, Smiltenes novadā, kadastra numurs 9470 014 0009, īpašnieks E. O. normatīvos aktos noteiktā kārtībā dzēš Vidzemes rajona tiesas Launkalnes pagasta zemesgrāmatas nodalījuma Nr. 104, III. daļas 1.iedaļā zemes reformas laikā ierakstīto atzīmi "1.1. Atzīme - ceļa servitūts (dzēš 1.25 km saskaņā ar zemes robežu plānu). Pielikums Nr. 3.
4. Lēmums stājas spēkā ar tā paziņošanas brīdi adresātam un saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76., 77., 78.pantu un 189.pantapirmo daļu viena mēneša laikā var tikt pārsūdzēts Administratīvajā rajona tiesā.

Domes priekšsēdētāja

Astrīda Harju